

Kort om kultur
2018:1

Kulturen i siffror 2018

Postadress: Box 188, 101 23 Stockholm

Besöksadress: Torgsgatan 11, 4 tr

Telefon: 08-528 020 00

E-post: info@kulturanalys.se

Webbplats: www.kulturanalys.se

© Myndigheten för kulturanalys 2018

Formgivning: Södra tornet kommunikation

Foto: Mostphotos: Steve Mann, Fredric Sommer,

Mafalda, Haq, Tommy Von knorring,

Niclas Fuglesang Geuken

Kort om kultur

2018:1

Kulturen i siffror 2018

Innehåll

Innehåll	2
Inledning.....	3
Kulturvanor och kulturaktiviteter	4
Användning av olika medier	8
Studieförbund	11
Bibliotek	14
Bokförsäljning	16
Bokläsning	17
Museer	20
Biografer	21
Musikbranschen.....	23
Utbildade i kulturektorn.....	24
Sysselsatta och företag i kulturektorn.....	26
Kulturmiljö.....	29
Offentliga kulturutgifter	31
Referenser	33

Inledning

I *Kulturen i siffror* presenterar Myndigheten för kulturanalys figurer och tabeller som ger en inblick i kulturen i Sverige idag och över tid. Syftet är att beskriva kulturen med tillgängliga data, snarare än att analysera olika trender. Urvalet har gjorts för att visa en så bred bild som möjligt, även om långt ifrån alla kulturområden och alla aspekter kan beskrivas med data som finns att tillgå idag. Statistik om medier och medievanor ingår endast i mindre omfattning då medieområdet bevakas av andra myndigheter.

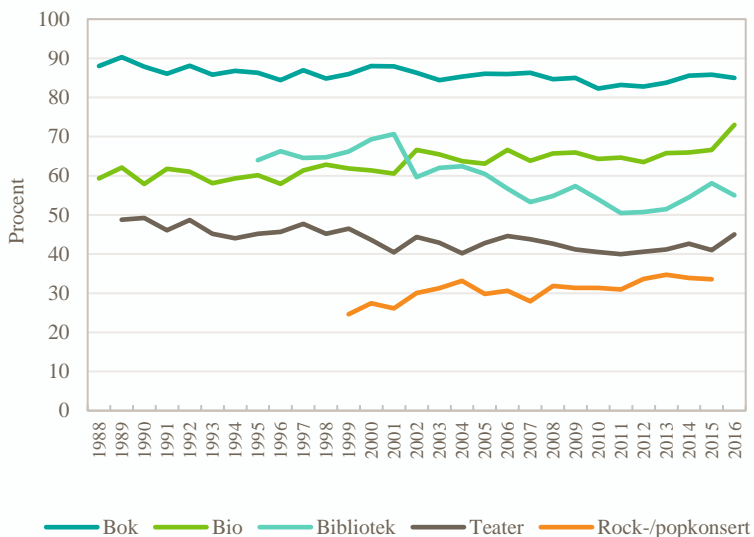
Statistiken vi presenterar kommer från olika källor, som anges under varje figur och tabell. Det är statistik som vi som ansvarig myndighet själva tar fram, men det är också statistik som kommer från andra statistikproducerande organisationer såsom SCB, Kungliga biblioteket, Svenska Filminstitutet, Nordicom, Eurostat samt från branschorganisationer inom musik och litteratur.

Kulturvanor och kulturaktiviteter

Kulturvanor och kulturaktiviteter hos den svenska befolkningen i åldrarna 16–85 år bygger på data från SOM-institutet vid Göteborgs universitet. Sedan slutet av 1980-talet genomför institutet varje höst en nationell undersökning för att kartlägga den svenska allmänhetens vanor och attityder på tre teman: samhälle, opinion och medier. En del av undersökningen rör kulturvanor och dessa frågor redovisas här som andelar i procent av befolkningen i åldrarna 16–85 år.

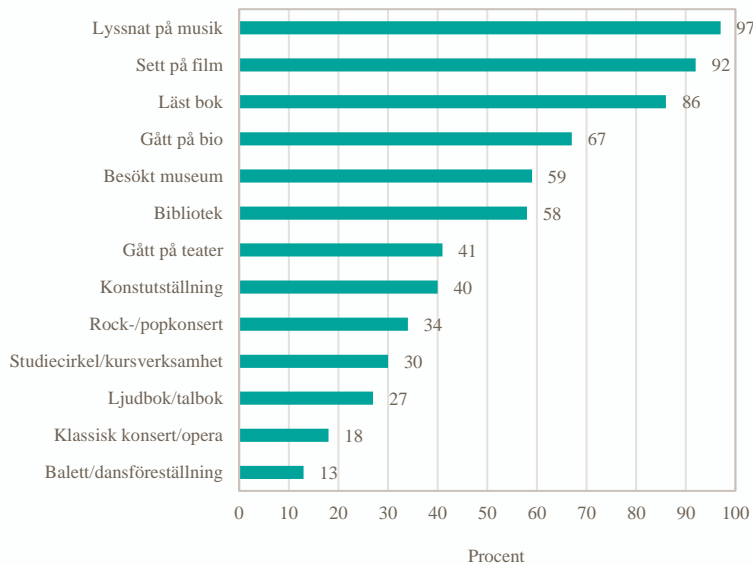
Barns och ungas kulturaktiviteter bygger på en undersökning som genomfördes våren 2017 i årskurserna 5 och 8 samt gymnasiets årskurs 2. Undersökningen genomfördes av Myndigheten för kulturanalys i samarbete med Statistiska centralbyrån och redovisas som andelar i respektive årskurs.

Figur 1. Besöksaktiviteter och bokläsning 1988–2016. Andel som gjort något av nedanstående minst någon gång under de senaste tolv månaderna. 16–85 år.

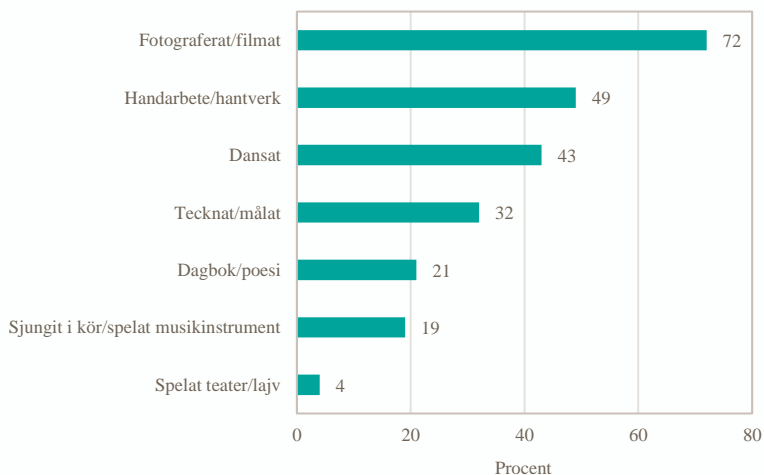
Källa: Myndigheten för kulturanalys, 2017/SOM-institutet 2017.

Figur 2. Besöksaktiviteter och kulturupplevelser 2015. Andel som utövat en aktivitet minst någon gång under de senaste tolv månaderna. 16–85 år.

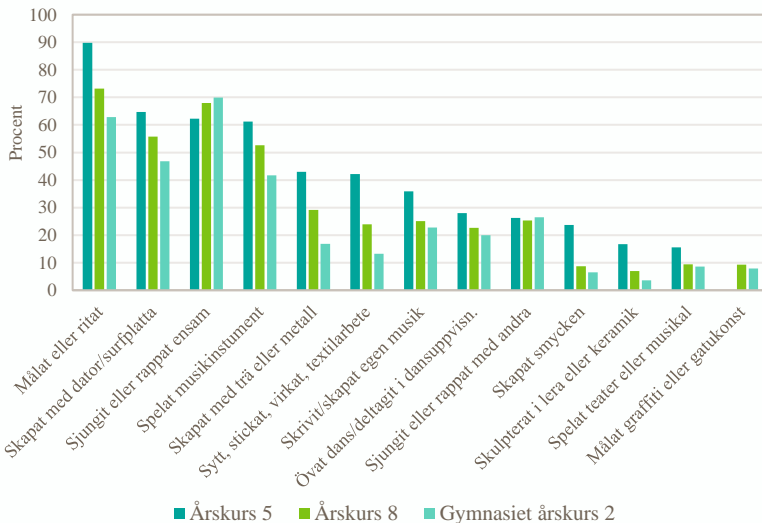
Källa: Myndigheten för kulturanalys, 2017/SOM-institutet 2016.

Figur 3. Eget kulturutövande 2015. Andel som utövat en aktivitet minst någon gång under de senaste tolv månaderna. 16–85 år.

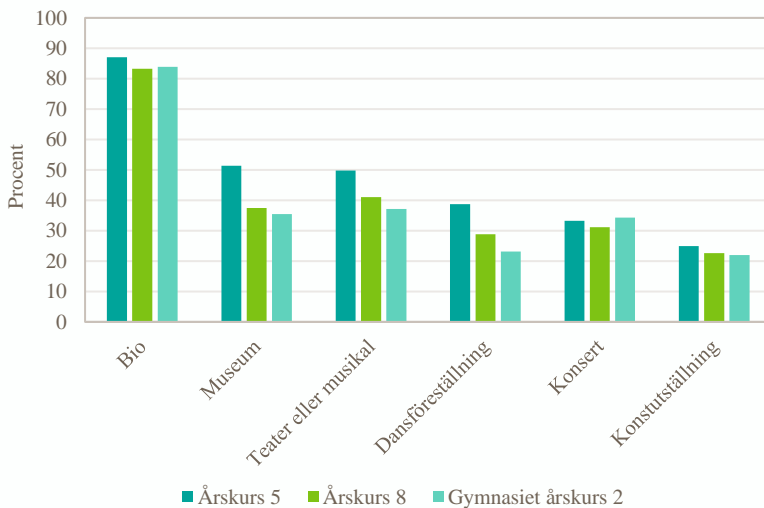
Källa: Myndigheten för kulturanalys, 2017/SOM-institutet 2016.

Figur 4. Eget kulturutövande på fritiden, 2017. Andel som utövat en aktivitet minst någon gång under de senaste sex månaderna.

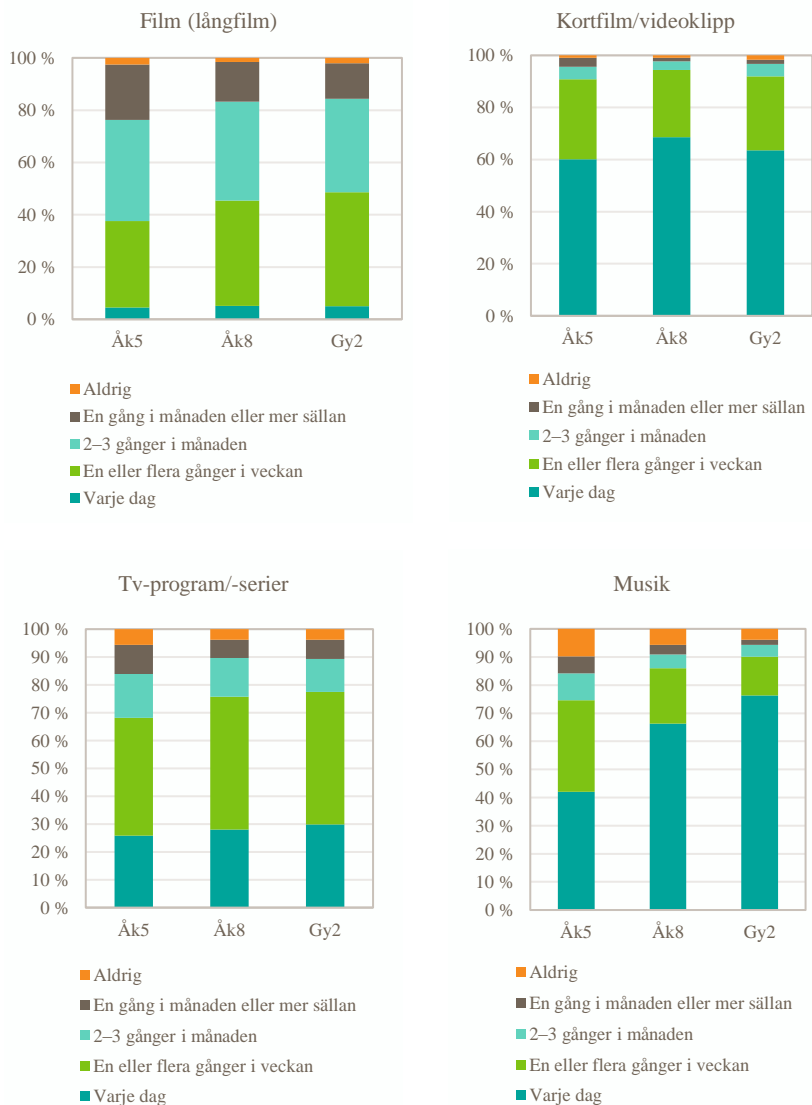
Källa: Myndigheten för kulturanalys, 2017.

Figur 5. Besöksaktiviteter 2017. Andel som besökt något av nedanstående minst någon gång under de senaste sex månaderna. Besöken avser både under skoltid och på fritiden.

Källa: Myndigheten för kulturanalys, 2017.

Figur 6. De vanligaste kulturaktiviteterna via medier (tittat/lyssnat på via tv, radio, stereo, dator, mobil, surfplatta eller liknande). Andelen som svarat hur ofta i respektive årskurs, procent.

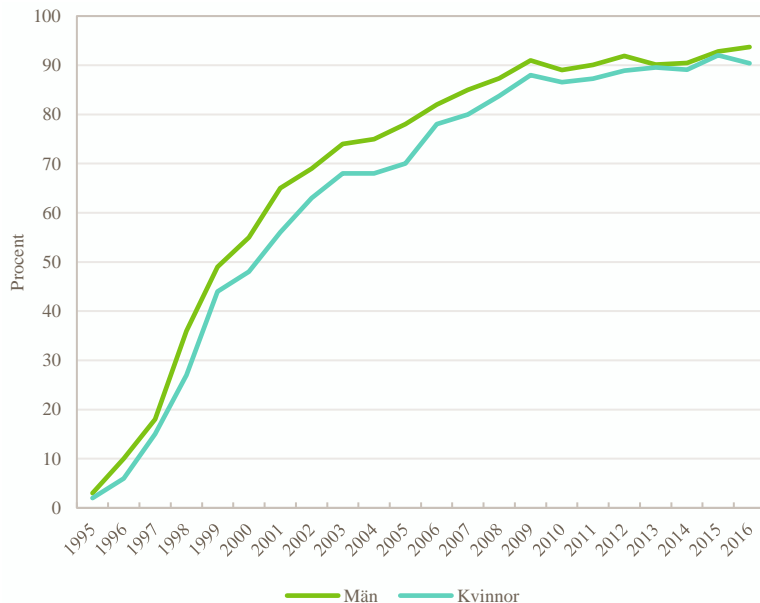

Källa: Myndigheten för kulturanalys, 2017.

Användning av olika medier

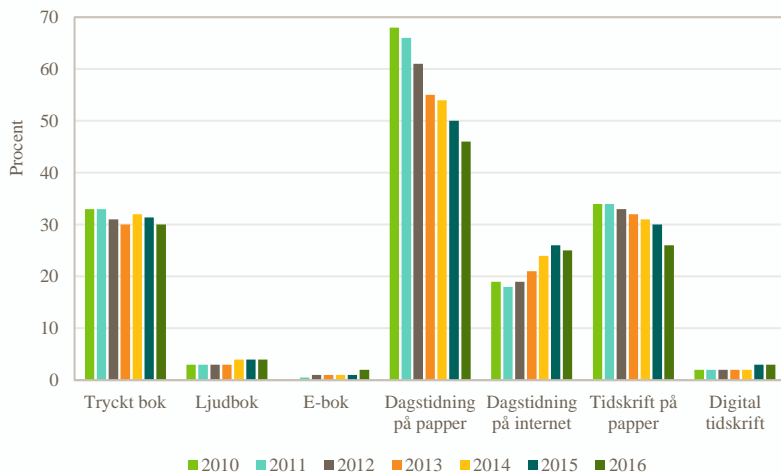
Befolkningens tillgång till internet är av betydelse för möjligheten att ta del av kultur som förmedlas via digitala kanaler. Statistiken om tillgång till internet och medieanvändning kommer från Nordicom's årliga undersökning Mediebarometern. Ett urval av Sveriges befolkning i åldern 9–79 år intervjuas via telefon gällande i vilken utsträckning de har tagit del av olika medier under gårdagen.

Figur 7. Tillgång till internet i hemmet i befolkningen 9–79 år 1995–2016 (procent)

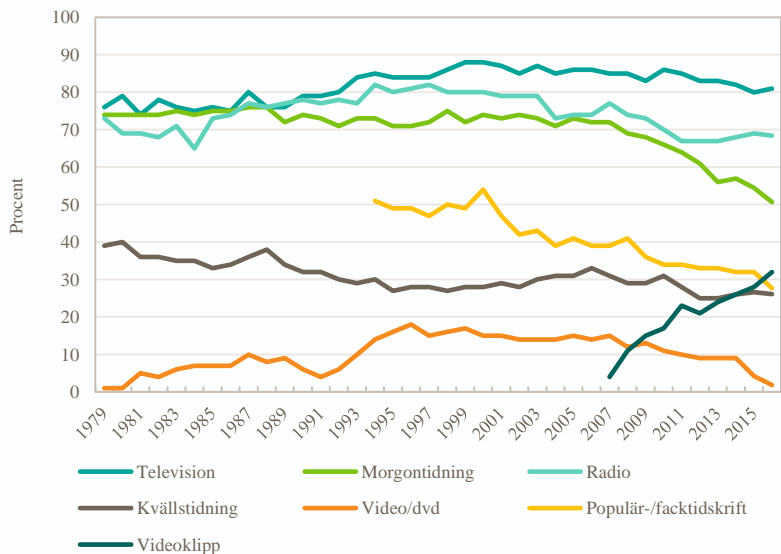
Källa: Nordicom 2017, Mediebarometern.

Figur 8. Andel av befolkningen 9–79 år som läser via olika medier en genomsnittlig dag, 2010–2016.

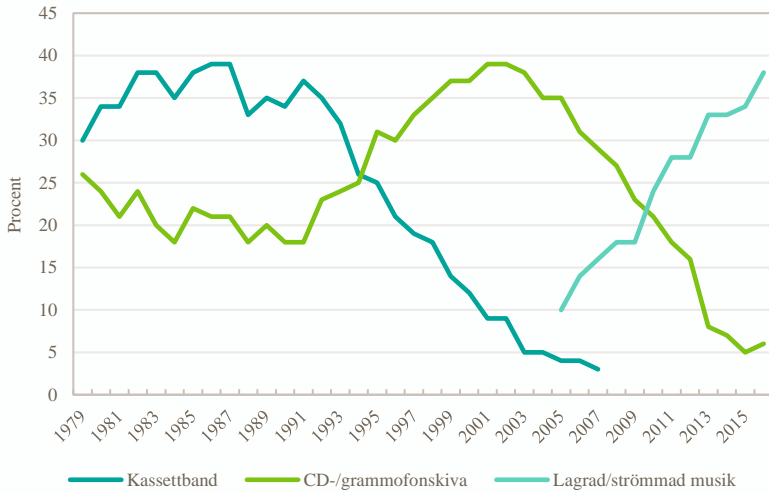
Källa: Nordicom 2017, Mediebarometern.

Figur 9. Andel av befolkningen 9–79 år som använder* olika medier en genomsnittlig dag, 1979–2016. *All användning oavsett form (tryckt, digitalt, med mera).

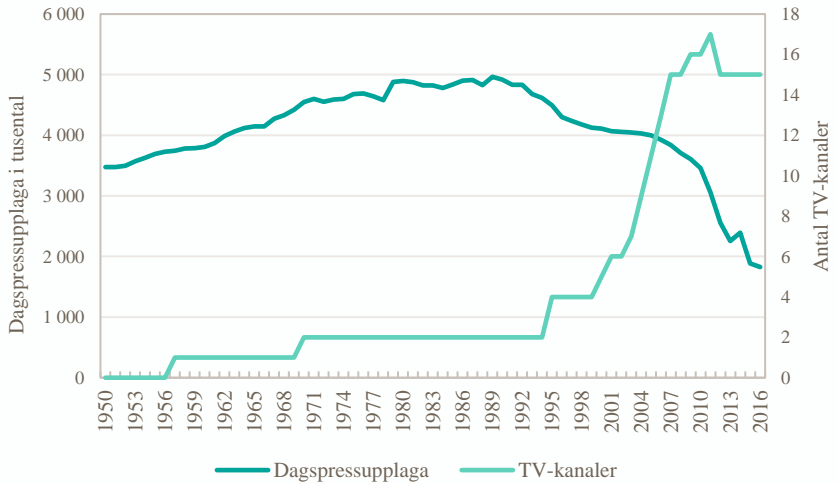
Källa: Nordicom 2017, Mediebarometern.

Figur 10. Andel av befolkningen 9–79 år som använder olika medier för ljud/musik en genomsnittlig dag, 1979–2016.

Källa: Nordicom 2017, Mediebarometern.

Figur 11. Dagspressupplaga på vardagar (upplaga i tusental) och antal TV-kanaler som kan ses av minst 50 % av befolkningen, 1950-2016

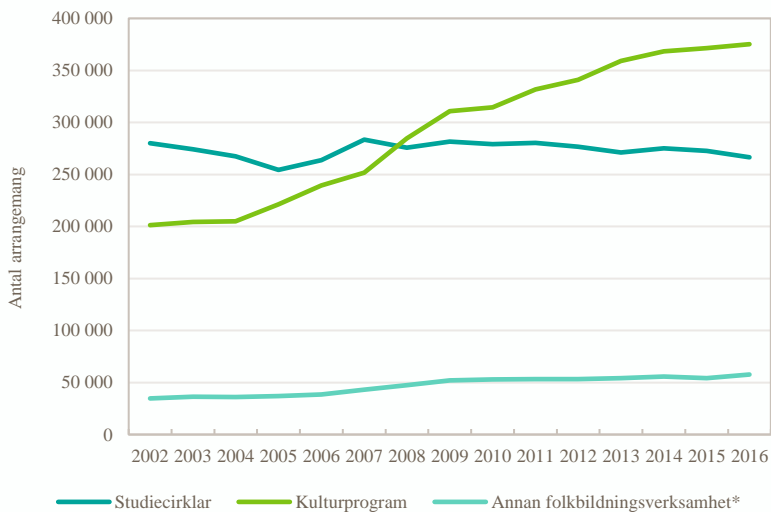

Källa: Dagspressupplaga, år 1950-1984 Statistisk årsbok SCB, år 1985-2016 Nordicom. Antal TV-kanaler, Nordicom.

Studieförbund

För närvarande finns tio stycken studieförbund i Sverige, som med en stor bredd av ämnen bedriver bildnings- och kulturverksamhet i olika former över hela landet. Statistiken som presenteras här är hämtat från de data som studieförbunden samlar in om sin verksamhet och vilka sammanställs av SCB i det så kallade STUV-registret.

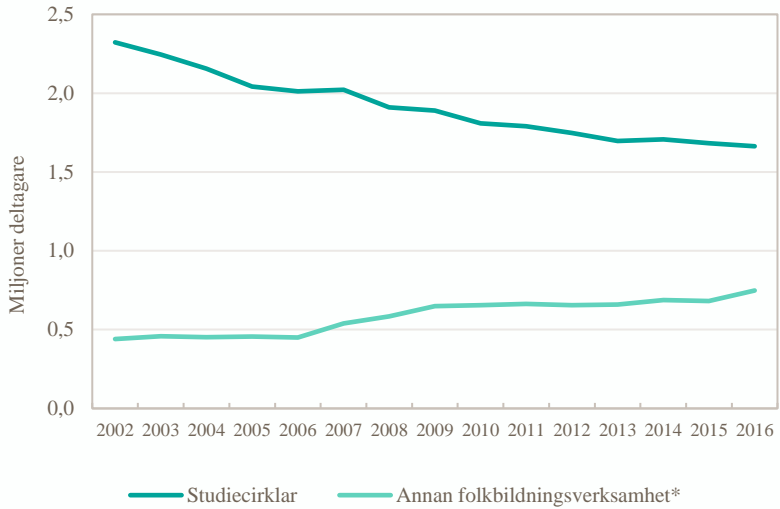
Figur 12. Antalet arrangemang i studieförbunden per verksamhetsform 2002–2016.

Källa: Myndigheten för kulturanalys Kulturfakta 2017:1. och Folkbildningsrådet

*Studieförbundet NBF har exkluderats ur annan folkbildningsverksamhet pga. felaktigheter vissa år.

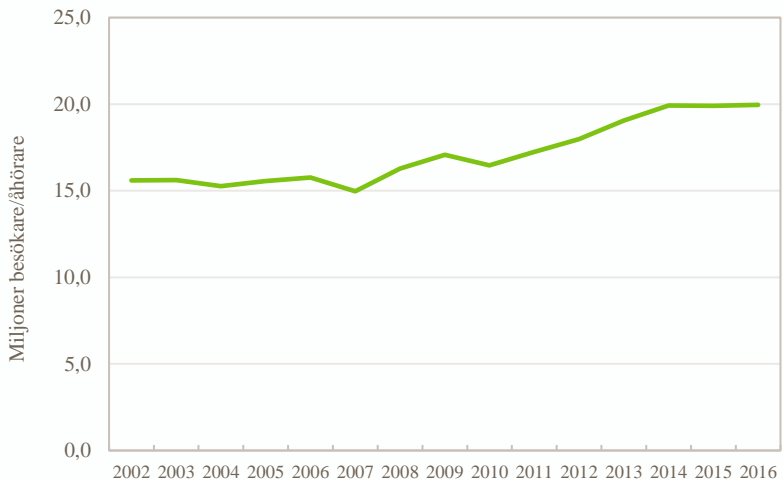
Figur 13. Antal deltagare i studiecirklar och annan folkbildningsverksamhet 2002–2016.

Källa: Myndigheten för kulturanalys Kulturfakta 2017:1. och Folkbildningsrådet

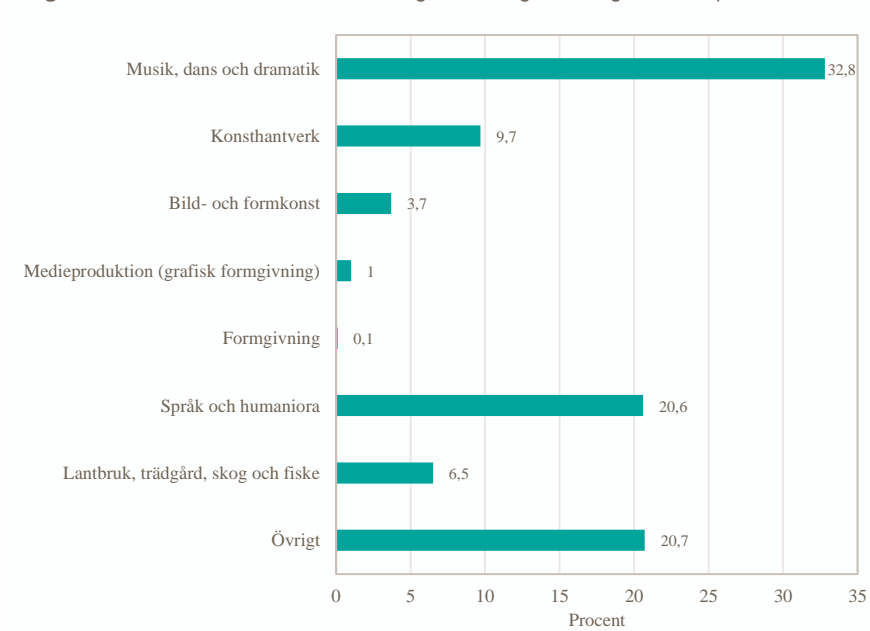
*Studieförbundet NBF har exkluderats ur annan folkbildningsverksamhet pga. felaktigheter vissa år.

Figur 14. Antal besökare/åhörare i kulturprogram 2002–2016.

Källa: Myndigheten för kulturanalys Kulturfakta 2017:1. och Folkbildningsrådet

Figur 15. Studiecirkelnas ämnesinriktning, fördelning av deltagare 2016, procent.

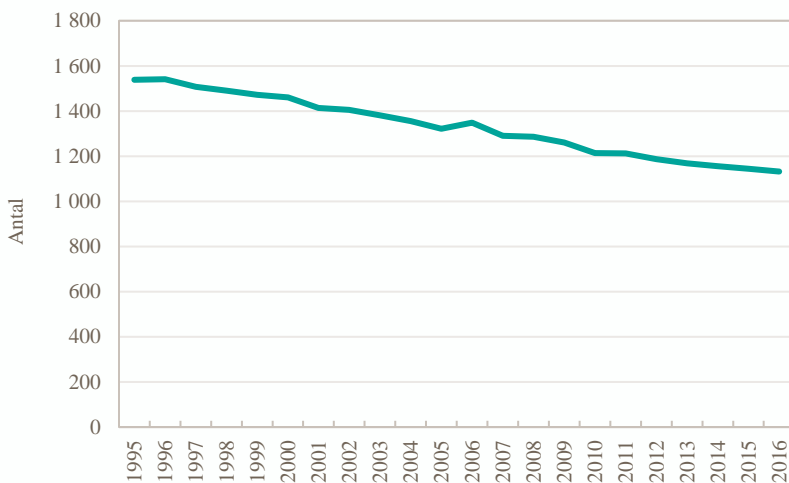
Källa: Folkbildningsrådet, 2017.

Bibliotek

Uppgifterna om bibliotek kommer från den nationella biblioteksstatistiken över bibliotek i Sverige som helt eller delvis finansieras med offentliga anslag. De bibliotek som ingår har avsatt bemanning för biblioteksverksamheten med minst 20 timmar per vecka, eller 0,5 årsverken, samt är tillgängliga för allmänheten.

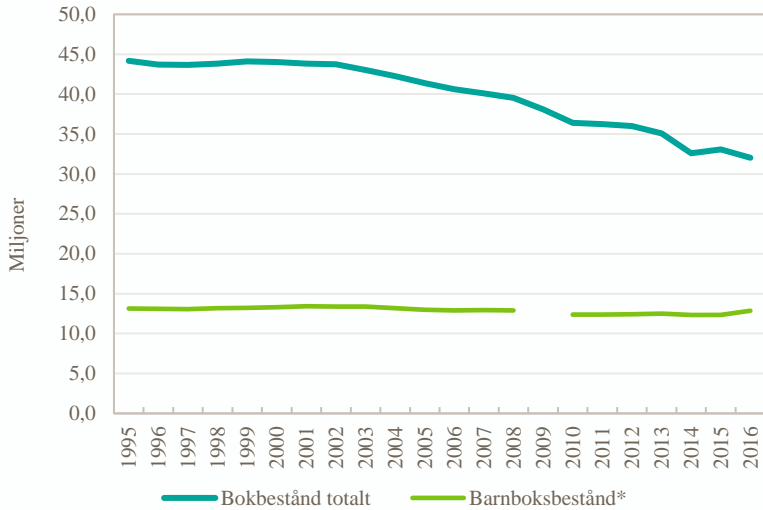
Nedan redovisas statistik för folkbibliotek. Här ingår de renodlade folkbiblioteken och integrerade folk- och skolbibliotek. Renodlade skolbibliotek ingår inte. Forskningsbibliotek och övriga bibliotek ingår inte heller. Antalet bibliotek räknas utifrån unika gatuadresser.

Figur 16. Folkbibliotek (antal bemannade serviceställen med folkbiblioteksverksamhet) 1995–2016.

Källa: Kungliga biblioteket 2017.

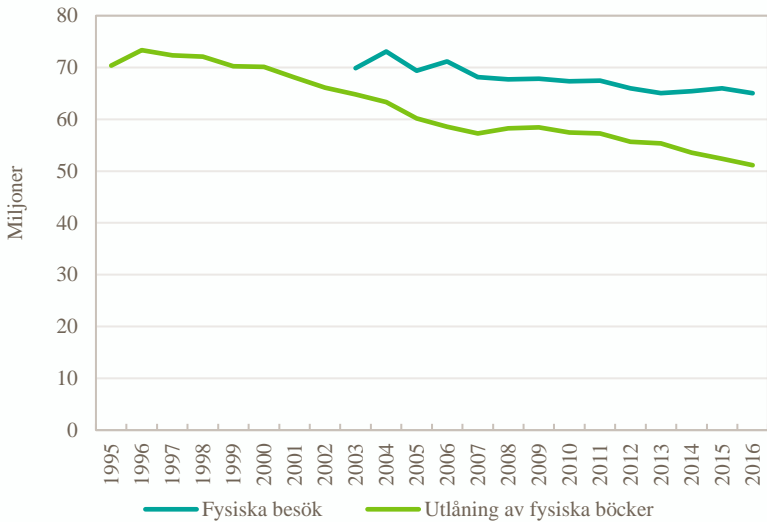
Figur 17. Bokbestånd på landets folkbibliotek 1995–2016. Antal böcker, miljonter.

Källa: Kungliga biblioteket 2017.

*Korrekt uppgift för år 2009 saknas pga. förändring i rapporteringsmetod.

Figur 18. Fysiska besök och utlåning av fysiska böcker på landets folkbibliotek, 1995–2016. Antal besök och antal lån, miljonter.

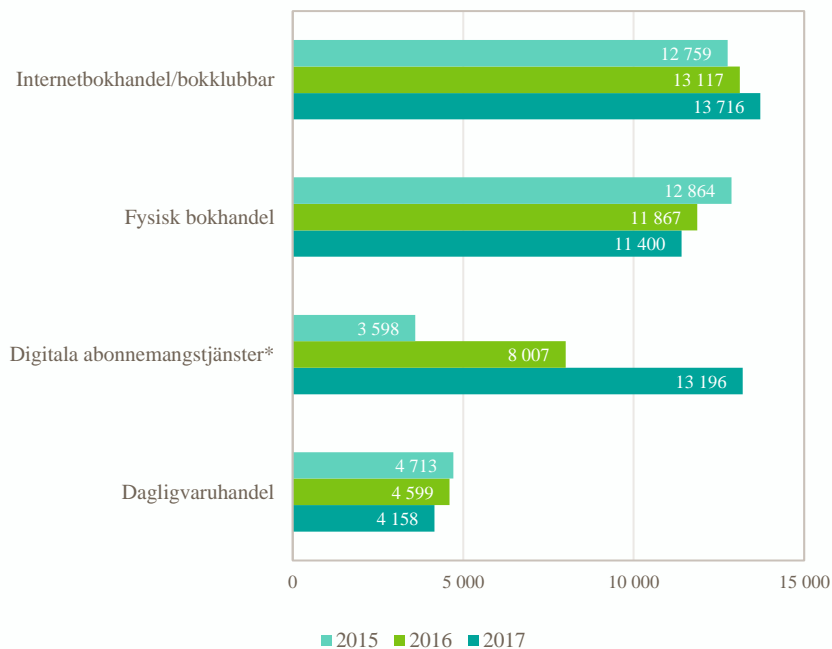

Källa: Kungliga biblioteket 2017.

Bokförsäljning

Statistiken om bokförsäljningen bygger på daglig försäljningsstatistik från uppgiftslämnarnas kassasystem eller motsvarande. Den omfattar allmänlitteratur, det vill säga skönlitteratur, faktaböcker, praktiska handböcker samt barn- och ungdomsböcker. Insamlingen omfattar cirka tre fjärdedelar av den allmänlitteratur som säljs i Sverige och genomförs av Svenska Bokhandlareföreningen och Svenska Förläggareföreningen. (Uppgifterna för försäljningen för 2016-2017 via fysisk bokhandel är inte helt jämförbara med 2015, då något fler uppgiftslämnare tillkommit. Skillnaden är dock marginell.)

Figur 19. Antal sålda böcker i olika kanaler, 2015–2017, tusental.

Källa: Svenska Bokhandlareföreningen och Svenska Förläggareföreningen.

*Antal lyssnade/lästa böcker.

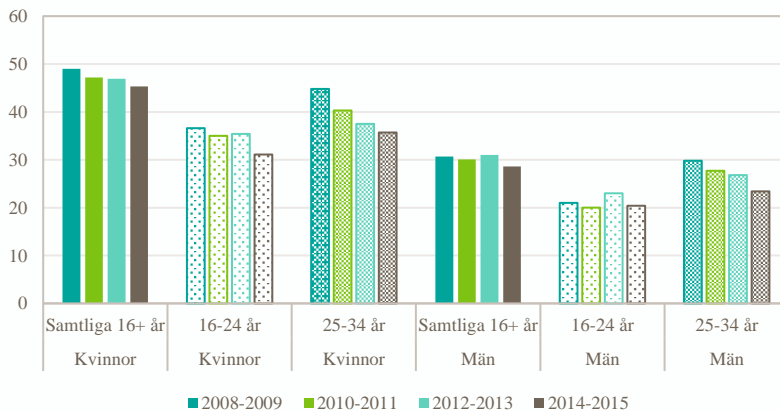
Bokläsning

Uppgifter om bokläsning hos befolkningen i olika åldrar kommer från Statistiska centralbyråns undersökning av levnadsförhållanden ULF/SILC och barn-ULF. Undersökningen görs med hjälp av telefonintervjuer bland den vuxna befolkningen 16–85+ år och dels bland barn och unga 10–18 år. Bokläsningen bland vuxna avser läsning av böcker på fritiden exklusive boklyssnande och hos barn och unga av all bokläsning. Åren 2016–2017 ställdes inte frågor om bokläsning. Uppgifter om bokläsning för år 2018 publiceras under 2019.

Ytterligare uppgifter om barns och ungas läsning kommer från den undersökning som genomfördes våren 2017 i årskurserna 5 och 8 samt gymnasiets årskurs 2. Undersökningen genomfördes av Myndigheten för kulturanalys i samarbete med Statistiska centralbyrån. Dessa uppgifter avser läsning på fritiden.

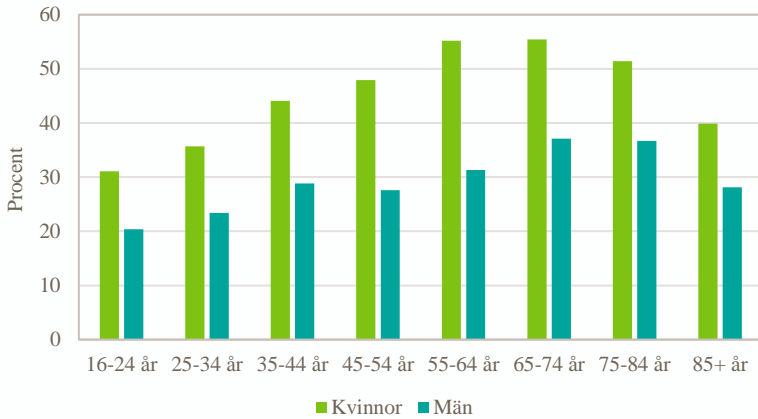
Data presenteras som andelar i procent i respektive grupp.

Figur 20. Bokläsning på fritiden minst varje vecka hos befolkningen uppdelat på ålder och kön, 2008/2009–2014/2015. Andel i procent.

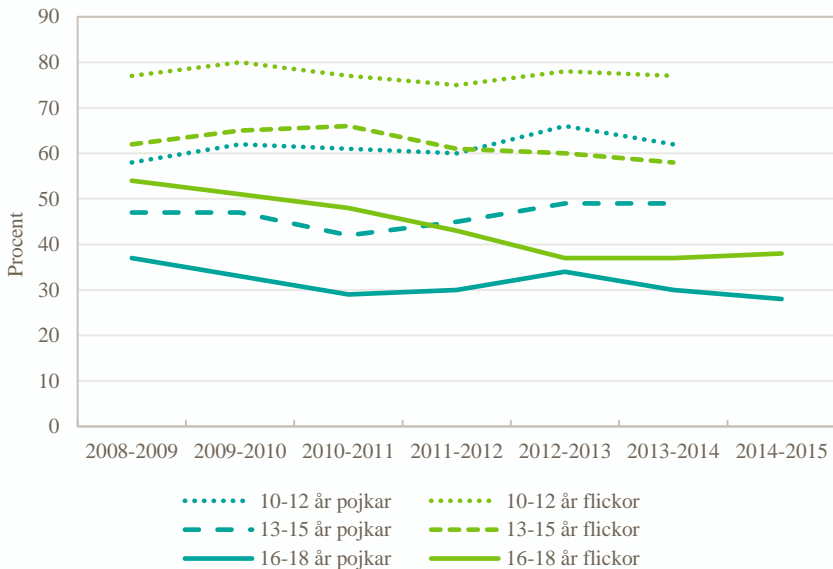
Källa: Statistiska centralbyrån 2016. Undersökningarna av levnadsförhållanden (ULF/SILC).

Figur 21. Bokläsning på fritiden minst varje vecka hos befolkningen uppdelat på ålder och kön, 2014–2015. Andel i procent.

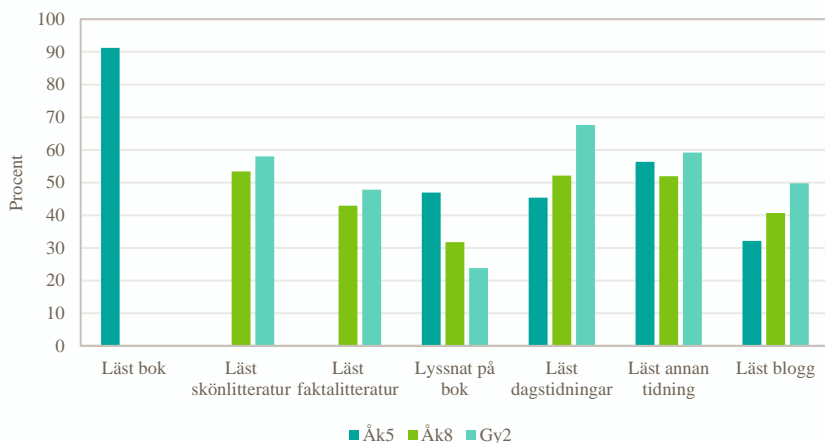
Källa: Statistiska centralbyrån 2016. Undersökningarna av levnadsförhållanden (ULF/SILC).

Figur 22. Bokläsning minst varje vecka bland barn och unga, uppdelat på kön. All läsning, både skola och fritid. Andel i procent.

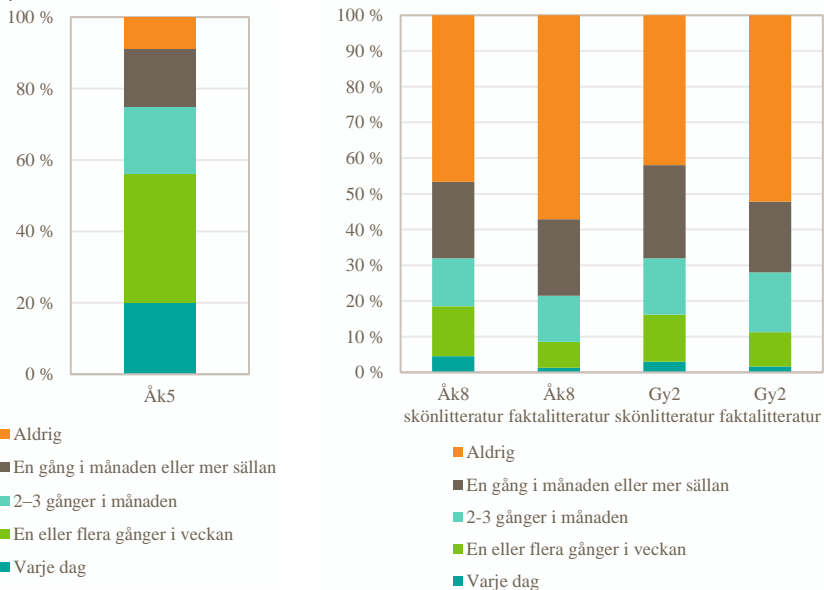
Källa: Statistiska centralbyrån 2016. Undersökningarna av levnadsförhållanden (ULF/SILC).

Figur 23. Läsning på fritiden minst någon gång under de senaste sex månaderna. Årskurs 5, årskurs 8 och gymnasiet årskurs 2, år 2017.

Källa: Myndigheten för kulturanalys, 2017.

Figur 24. Bokläsning på fritiden bland barn i årskurs 5. Läsning av skönlitteratur och facklitteratur i årskurs 8 och gymnasiets årskurs 2. Andelen som svarat hur ofta, procent.

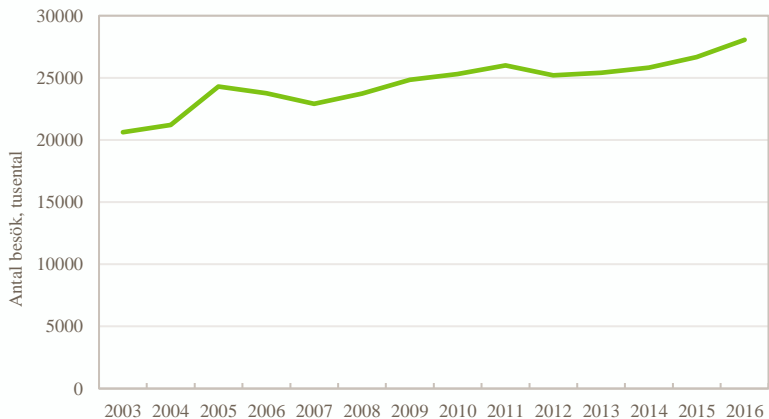

Källa: Myndigheten för kulturanalys, 2017.

Museer

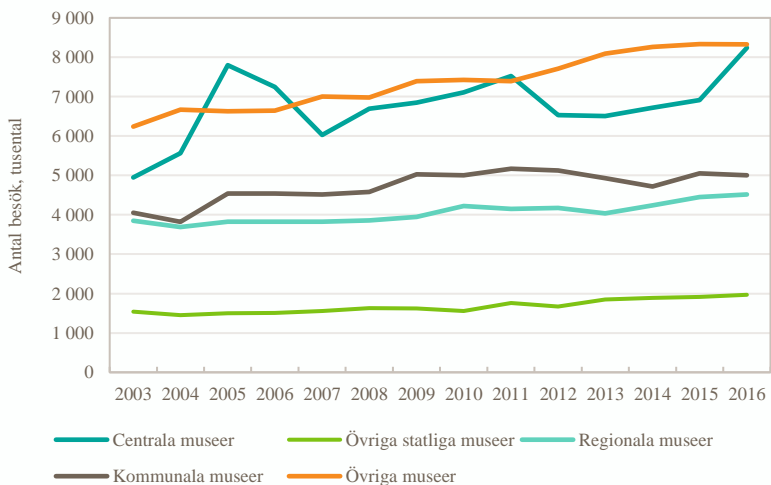
Statistik om museer kommer från Kulturanalys officiella statistik. Museerna besvarar årligen en webbenkät med frågor om bland annat museibesök. De museer som ingår i den officiella statistiken uppfyller ICOM:s definition av vad som är ett museum. Museibesök redovisas här för museer med minst en årsarbetskraft.

Figur 25. Antal besök vid museer med mer än en årsarbetskraft, 2003–2016.

Källa: Myndigheten för kulturanalys Kulturfakta 2017:3.

Figur 26. Antal besök vid museer med mer än en årsarbetskraft per museikategori, 2003–2016.

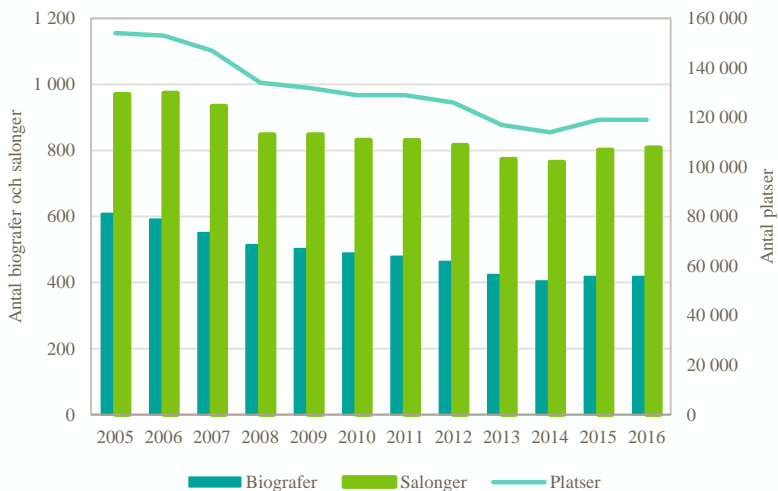

Källa: Myndigheten för kulturanalys Kulturfakta 2017:3.

Biografer

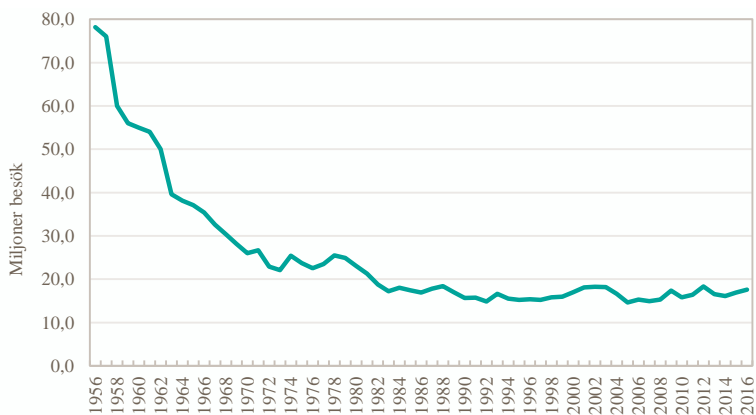
Statistik om film på biograf kommer från Svenska Filminstitutet som samlar in statistik över den svenska filmbranschen. Statistiken omfattar samtliga biografier i landet.

Figur 27. Biografer: antal biografier, antal salonger och antal platser 2005–2016.

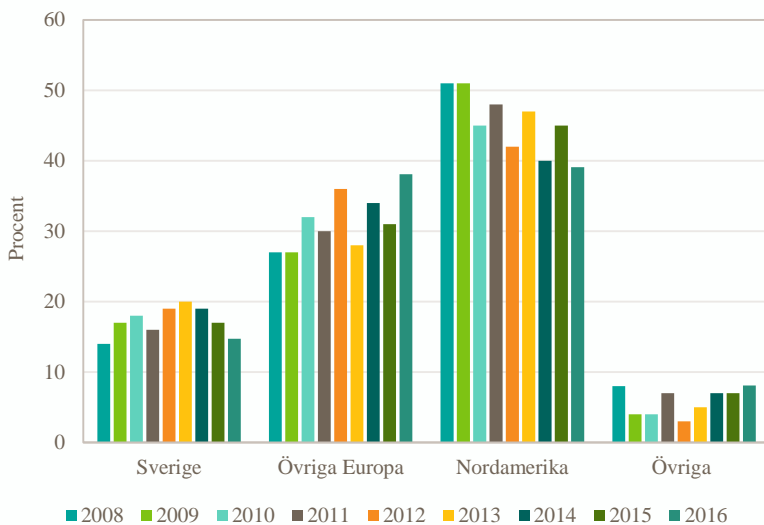
Källa: Nordicom/Filminstitutet 2017.

Figur 28. Biobesök 1956–2016.

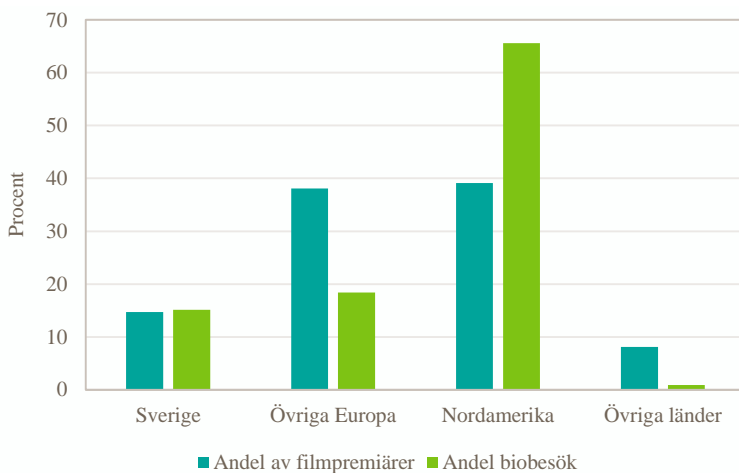
Källa: År 1956-2000 Statistisk årsbok, SCB. År 2001-2016 Svenska Filminstitutet.

Figur 29. Filmpremiärer efter ursprungsland, andel i procent 2008–2016.

Källa: Nordicom/Filminstitutet 2017.

Figur 30. Filmpremiärer och biobesök efter ursprungsland, andel i procent 2016.

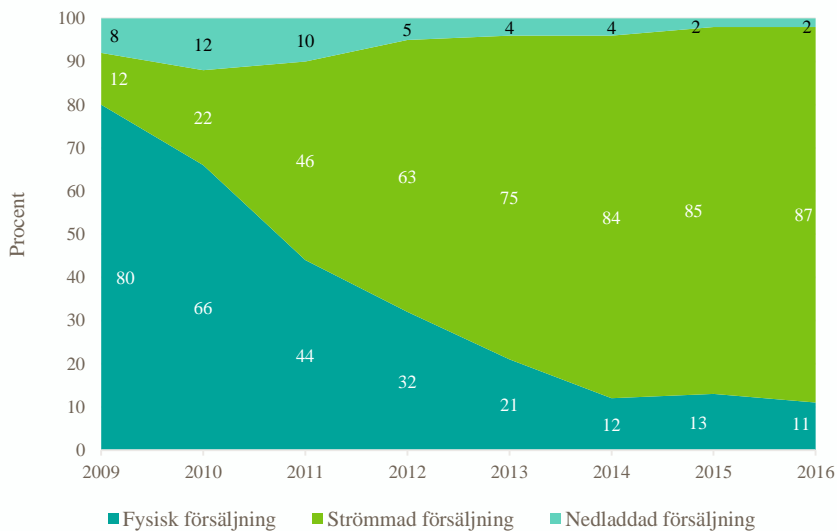

Källa: Nordicom/Filminstitutet 2017.

Musikbranschen

Intresseorganisationen Musiksvetige tar årligen fram uppgifter om den svenska musikbranschens utveckling i Sverige. Intäktsutvecklingen beskriver branschens samtliga intäkter som genererats via laglig distribution på den inhemska marknaden och på utländsk försäljning.

Figur 31. Intäkter från inspelad musik fördelat efter försäljningsätt, 2009–2016.

Källa: Musiksvetige 2017.

Utbildade i kultursektorn

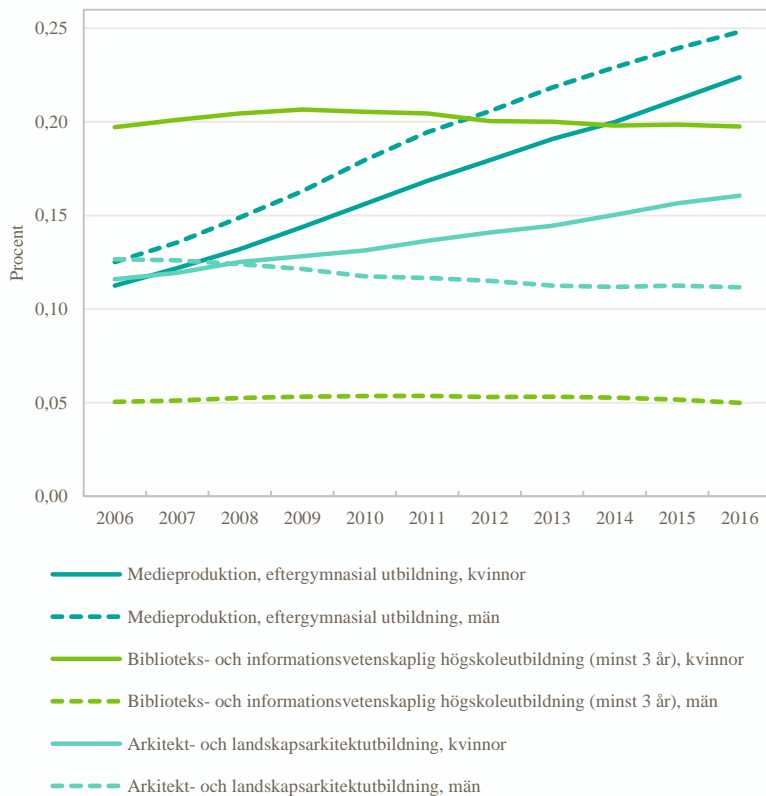
Statistiken över befolkningens utbildning mäter utbildningsnivå och utbildningsinriktning. Uppgifter om genomgångna utbildningar rapporteras kontinuerligt till Statistiska centralbyrån från landets skolor och utbildningsanordnare och samlas i Utbildningsregistret. I statistiken ingår alla i Sverige folkbokförda personer. I figurerna visas den procentandel av befolkningen som har olika estetiska eller humanistiska eftergymnasiala utbildningar. För varje individ redovisas endast den högsta genomgångna utbildningen.

Figur 32. Andel med olika kulturrelaterade eftergymnasiala utbildningar 2006–2016. Procent av samtliga personer i åldern 25–64 år för kvinnor och män.

Källa: Statistiska centralbyrån/Universitetskanslersämbetet 2017.

Figur 33. Andel med olika kulturrelaterade eftergymnasiala utbildningar 2006–2016. Procent av samtliga personer i åldern 25–64 år för kvinnor och män.

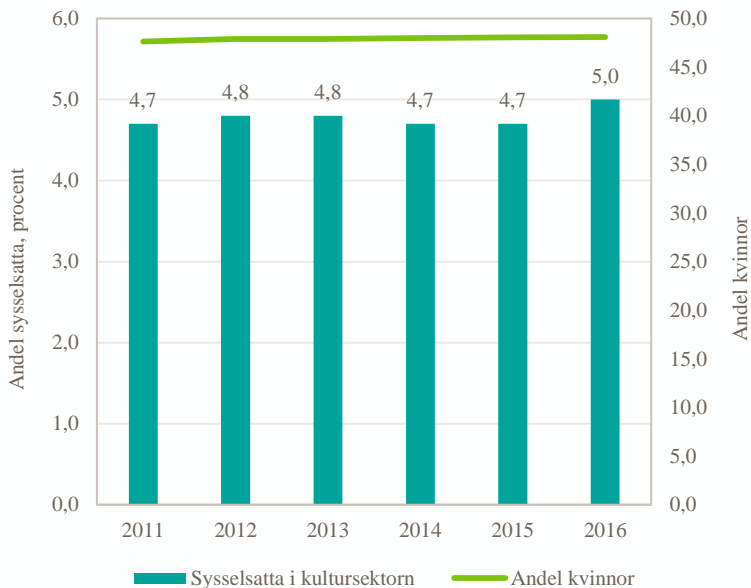
Källa: Statistiska centralbyrån/Universitetskanslersämbetet 2017.

Sysselsatta och företag i kultursektorn

Sysselsättning i kultursektorn redovisas som det antal personer som arbetar inom respektive del av kultursektorn. För varje individ redovisas endast den huvudsakliga sysselsättningen. Uppgifterna kommer från Eurostat och bygger på Statistiska centralbyråns arbetskraftsundersökningar. Sysselsättningen är framtagen enligt Eurostats något utökade definition av kultursektorn från 2017.

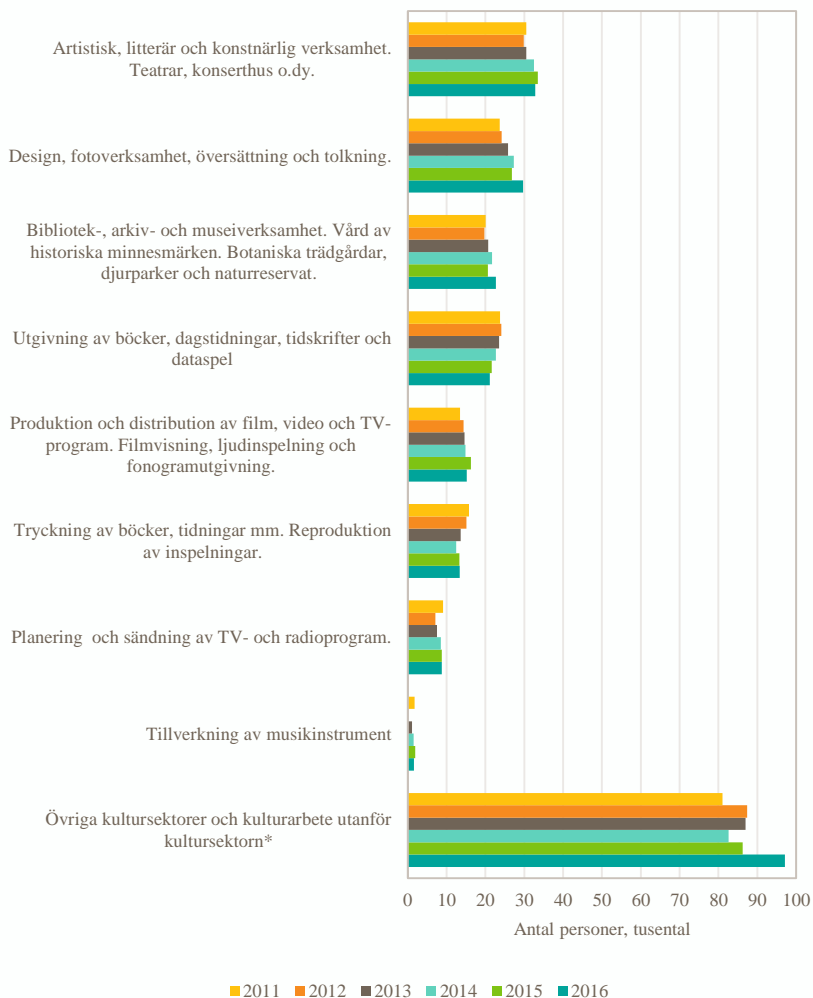
Statistik över företag i Sverige sammanställs av Statistiska centralbyrån i företagsdatabasen. Statistiken bygger på uppgifter från samtliga företag och organisationer som har ett organisationsnummer och som är verksamma, dvs. är momsregistrerade, arbetsgivarregistrerade eller innehar F-skattsedel hos Skatteverket. Samtliga företag ingår oavsett bolagsform och antal anställda, dvs. både företag utan anställda och företag med minst en anställd ingår. Nedan presenteras antal företag inom kultursektorn grupperat efter den typ av verksamhet som företaget är registrerat inom. Grupperingen bygger på klassificeringssystemet SNI2007 och de grupper som visas i figuren nedan utgår från Eurostats definition av kultursektorn från 2017.

Figur 34. Andel sysselsatta i kultursektorn (endast huvudsaklig sysselsättning) av arbetskraften i stort och andel kvinnor i kultursektorn, 2011–2016. Procent.

Källa: Eurostat/ Statistiska centralbyråns arbetskraftsundersökning, 2018.

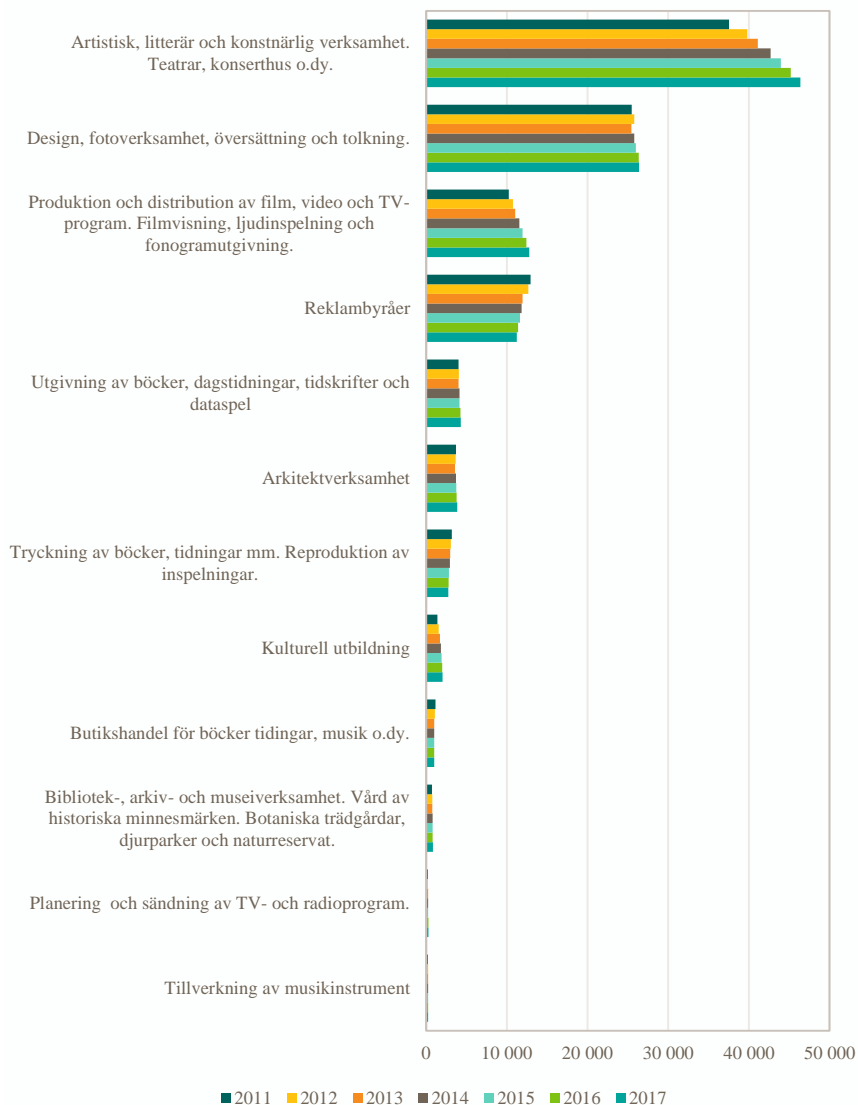
Figur 35. Antal personer som är sysselsatta i olika kultursektorer eller som arbetar med kultur utanför kultursektorn 2011–2016.

Källa: Eurostat/ Statistiska centralbyråns arbetskraftsundersökning, 2018.

*Här ingår: Kulturell utbildning, arkitektverksamhet, reklambyråer, nyhets- och bildbyråer, uthyrning av videokassetter och dvd-skivor, butikshandel för böcker tidningar musik o. dy. samt arbete med kultur utanför kultursektorn.

Figur 36. Antal företag i kultursektorn 2011–2017.

Källa: Statistiska centralbyrån, företagsdatabasen 2017.

Kulturmiljö

Kulturmiljö kan beskrivas som det samlade uttrycket för människans materiella och immateriella påverkan på den omgivande miljön. Statistiken om kulturmiljö kommer från Kulturanalys statistikrapport, där befintlig och tillgänglig statistik av relevans för kulturmiljön har kartlagts.

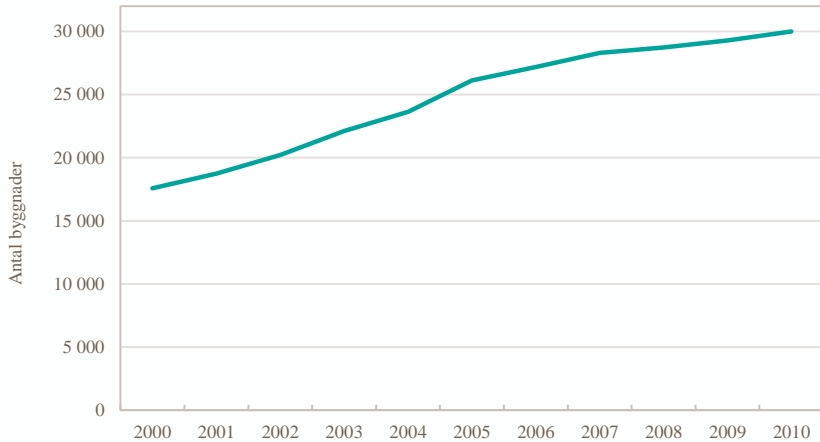
Statliga anslag till kulturmiljö består huvudsakligen av bidraget till kulturmiljövård som används till vård och förvaltning av historiskt betydelsefulla byggnader och miljöer samt fornlämningar, och den kyrkoantikvariska ersättningen som används till vård och underhåll av kyrkliga kulturminnen. Anslaget till bidragsfastigheterna används främst för förvaltning och underhåll av statliga byggnadsminnen.

Tabell 1. Skyddade kulturmiljöer 2015.

Skyddade miljöer	Antal	Areal	Skyddat enligt
Fornminnen	283 669		Kulturmiljölagen (1988:950)
Övrig kulturhistorisk lämning	312 203		Kulturmiljölagen (1988:950)
Byggnadsminnen	2 194		Kulturmiljölagen (1988:950)
Statliga byggnadsminnen	265		Förordning (2013:558) om statliga byggnadsminnen
Kyrkliga kulturminnen, antal tillståndspliktiga kyrkor	2 960		Kulturmiljölagen (1988:950)
Kyrkliga kulturminnen, antal ej tillståndspliktiga kyrkor	462		Kulturmiljölagen (1988:950)
Riksintressen för kulturmiljön	1 650	2 065 894 hektar 3,9 % av landets yta	Miljöbalken (1998:8 808)
Kulturresevat	43	7 466 hektar	Miljöbalken (1998:8 808)
Världsarv	15		Världsarvskonventionen, Unesco. Sverige har åtagit sig att världsarven skyddas och vårdas.
Byggnader/kulturmiljöer skyddade enligt kommunala beslut	100 000 (grov uppskattning)		Plan- och bygglagen (2010:900)

Källa: Myndigheten för kulturanalys Kulturfakta 2016:2.

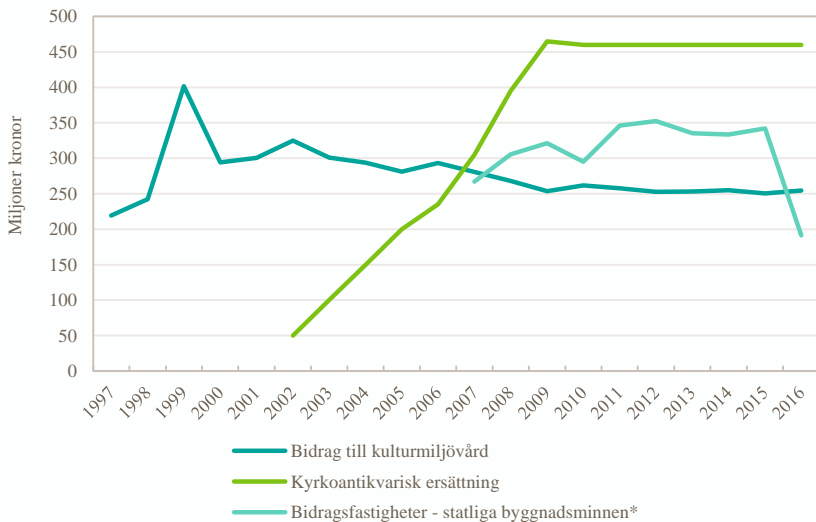
Figur 37. Antal skyddade byggnader enligt plan- och bygglagen (2010:900) i elva län. Miljömålsindikatorn "q-märkt" 2000–2010*.

Källa: Myndigheten för kulturanalys Kulturfakta 2016:2.

* Dessa uppgifter har inte samlats efter år 2010.

Figur 38. Statliga anslag till kulturmiljö, 1997–2016, miljoner kronor, 2016 års priser.

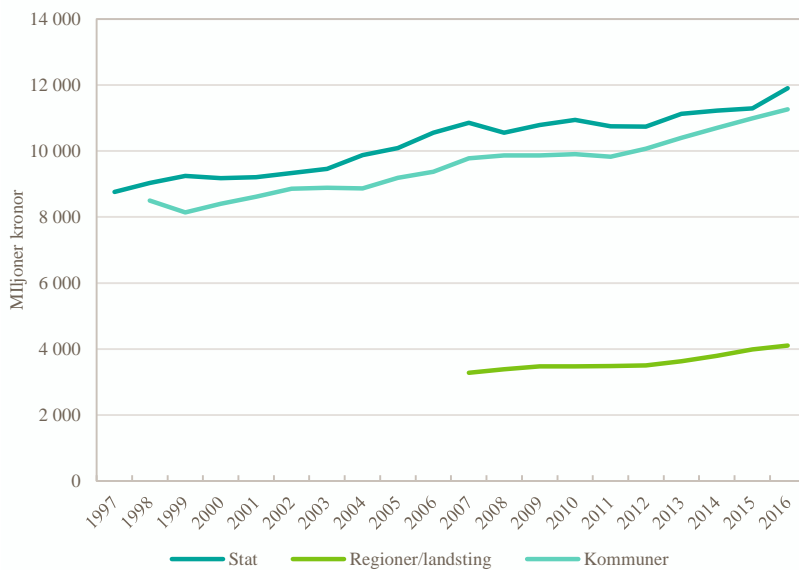
Källa: Ekonomistyrningsverket.

*Anslaget infördes 2007 och låg till och med 2015 på en högre nivå då underhållet på fastigheterna varit eftersatt.

Offentliga kulturutgifter

De offentliga utgifterna för kultur bygger på Kulturanalys officiella statistik. Data kommer från Ekonomistyrningsverket för de statliga utgifterna och från Statistiska centralbyrån för de regionala och de kommunala utgifterna.

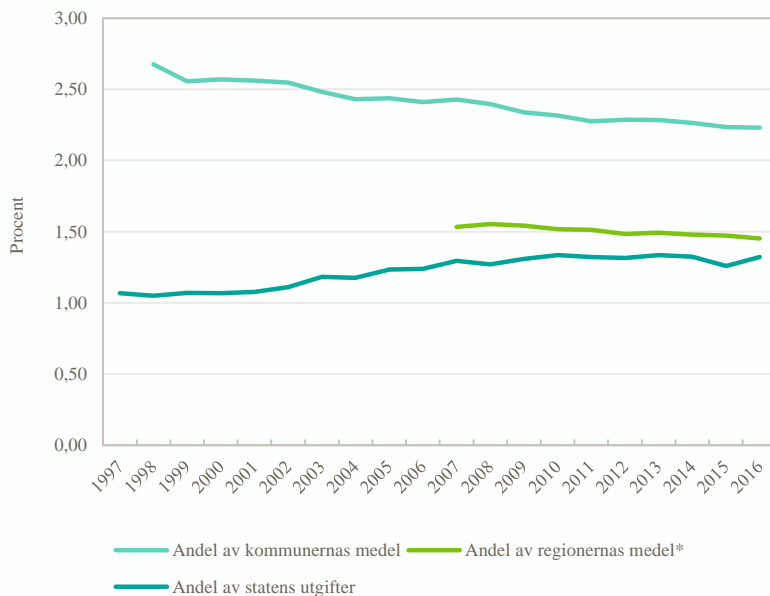
Figur 39. Offentliga utgifter för kultur 1997–2016, miljoner kronor, 2016 års priser.

Källa: Myndigheten för kulturanalys Kulturfakta 2017:4.

*Jämförbara uppgifter för regioner/landsting finns endast från år 2007.

Figur 40. Kulturutgifternas andel av statens, regionernas och kommunernas respektive totala budgetar, 1997–2016. Procent.

Källa: Myndigheten för kulturanalys Kulturfakta 2017:4.

*Jämförbara uppgifter för regioner/landsting finns endast från år 2007.

Referenser

- Eurostat/Statistiska centralbyråns arbetskraftsundersökning. 2018.
<http://ec.europa.eu/eurostat/web/culture/cultural-employment>
- Folkbildningsrådet. 2017. *Årsredovisning med verksamhetsberättelse 2016*.
- Kungliga biblioteket. 2017. *Bibliotek 2016*.
<http://biblioteksstatistik.blogg.kb.se/allt-om-biblioteksstatistiken/>
- Musiksverige. 2017. *Musikbranschen i siffror – statistik för 2016*.
<https://statistik2016.musiksverige.org/>
- Myndigheten för kulturanalys. 2016. *Kulturmiljöstatistik*. Kulturfakta 2016:2.
- Myndigheten för kulturanalys. 2017. *Studieförbund 2015*. Kulturfakta 2017:1.
<https://www.h6.scb.se/stuv/>
- Myndigheten för kulturanalys. 2017. *Kulturvanor*. Kulturfakta 2017:2.
- Myndigheten för kulturanalys. 2017. *Museer 2016*. Kulturfakta 2017:3.
- Myndigheten för kulturanalys. 2017. *Samhällets kulturutgifter 2016*. Kulturfakta 2017:4.
- Myndigheten för kulturanalys. 2017. *Barns och ungas kulturaktiviteter*. Kulturfakta 2017:5.
- Nordicom. 2017. *Mediebarometern 2016*.
<http://www.nordicom.gu.se/sv/statistik-fakta/mediestatistik>
- Nordicom/Filminstitutet. 2017. *Mediestatistik*.
<http://www.nordicom.gu.se/sv/statistik-fakta/mediestatistik>
- SNI2007 Svensk näringsgrensindelning.
<https://www.scb.se/dokumentation/klassifikationer-och-standarder/standard-for-svensk-naringsgrensindelning-sni/>
- SOM-institutet. 2018. Specialbeställning av kompletterande data.
- Statistiska centralbyrån. 2017. Företagsdatabasen. <https://www.scb.se/hitta-statistik/statistik-efter-amne/naringsverksamhet/naringslivets-struktur/foretagsdatabasen-fdb/>

Statistiska centralbyrån/Universitetskanslersämbetet. 2017. *Studenter och examina i högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå*. <http://www.scb.se/hitta-statistik/statistik-efter-amne/utbildning-och-forskning/hogskolevasende/studenter-och-examina-i-hogskoleutbildning-pa-grundniva-och-avancerad-niva/>

Statistiska centralbyrån. 2016. *Undersökning av levnadsförhållanden (ULF/SILC) 2015*. <http://www.scb.se/hitta-statistik/statistik-efter-amne/levnadsforhallanden/levnadsforhallanden/undersokningarna-av-levnadsforhallanden-ulf-silc/>

Svenska Bokhandlareföreningen och Svenska Förläggareföreningen. 2017. *Boken 2017 – marknaden, trender och analyser*. Erik Wikberg.

Svenska Bokhandlareföreningen och Svenska Förläggareföreningen. 2018. *Boken 2018 – marknaden, trender och analyser*. Erik Wikberg.

Svenska filminstitutet. 2017. *Filmåret 2016 i siffror*. Rapport.

MYNDIGHETEN FÖR
KULTUR
ANALYS